

Anarhistički manifest

Emil Gotje

1883

Anarhistički manifest je obnarodovan u januaru 1883. godine, za vreme Lionskog suđenja grupi od šezdeset osam anarhista zbog navodnih veza sa Internacionalom i podrivačkog delovanja protiv države. Kropotkin, Gotje, Borda, Bernar i drugi sastavili su u svoju odbranu dokument u kojem ukratko objašnjavaju svoje stavove.

Šta je anarhija i ko su anarhisti?

Anarhisti su građani koji u veku u kojem se sloboda mišljenja propoveda na sve strane veruju da imaju pravo i obavezu da pozivaju na neograničenu slobodu.

U svetu nas ima par hiljada, možda par miliona, jer mi nemamo drugih vrlina do da glasno kazujemo ono što većina misli. Mi smo par miliona radnika koji traže apsolutnu slobodu, ništa osim slobode, svaku slobodu.

Želimo slobodu; tražimo da svako ljudsko biće ima pravo i mogućnost da radi što mu je volja. Čovek ima pravo da u potpunosti zadovolji sve svoje potrebe, te da mu jedina ograničenja budu njegove prirodne nemogućnosti i potrebe njegovih suseda, koje se moraju poštovati jednako kao i njegove.

Želimo slobodu i verujemo da je ona nemoguća dokle god postoji bilo kakva vlast, bez obzira na njeno poreklo i oblik, bila ona izabrana ili nametnuta, monarhistička ili republikanska, pobuđena božanskim pravom, narodnim pravom, svetom pomašću ili opštim biračkim pravom.

Istorija nas uči da je jedna vlada ista kao i druga i da su sve vlade iste. One najbolje su najgore. Kod nekih ima više cinizma, kod drugih više licemerja, ali u osnovi one uvek predstavljaju iste postupke, uvek istu netoleranciju. Nema vlade, uključiv čak i one koje se čine najliberalnijim, koja u prašini svog pravnog arsenala ne čuva neki dobri mali zakon o Internacionali koji može koristiti protiv neugodne opozicije.

Zla, po mišljenju anarhista, nema u jednom obliku vlade više nego što ga ima u nekom drugom. Zlo leži u ideji same vlade. Princip autoriteta je zlo.

Naša zamisao po pitanju ljudskih odnosa je da slobodan ugovor koji će stalno biti otvoren za doradu ili ukidanje zameni administrativno i pravno tutorstvo i nametnutu disciplinu.

Anarhisti predlažu da ljude treba učiti da žive bez vlade, s obzirom da već uče da žive bez boga.

Anarhisti će takođe učiti narod da živi bez privatnog vlasništva. Zbilja, nije najgori tiranin onaj koji vas zabravi, no onaj što vas izgladnjuje. Nije najgori tiranin onaj koji vas vuče za kragnu, no onaj što vas vuče za stomak.

Nema slobode bez jednakosti! Nema slobode u društvu gde je kapital u rukama sve manje grupe monopolista, u društvu u kojem se ništa ne deli na ravne časti, čak ni javno obrazovanje, koje svi plaćamo.

Verujemo da je kapital zajednička baština čovečanstva jer on predstavlja plod saradnje minulih i današnjih pokoljenja, te da ga svima valja staviti na raspolaganje tako da niko ne bude isključen i da niko ne gomila jedan deo njega na uštrb drugih ljudi.

Rečju, ono što želimo je jednakost. Želimo stvarnu jednakost kao prirodnu posledicu slobode, zapravo kao njen osnovni preduslov.

Svakom po pravu; svakome po potrebi.

To je ono što mi želimo; tome posvećujemo svoju snagu. To je ono što će biti, jer nema tog ograničenja koje će prevladati tvrdnje koje su i legitimne i neophodne. Zato vlada želi da nam okrnji ugled.

Kao pravi zlikovci, tražimo hleba za sve, znanja za sve, rada za sve, nezavisnost i pravdu za sve.

Anarhistička biblioteka
Anti-Copyright

Emil Gotje
Anarhistički manifest
1883

The Red Virgin – Memoirs of Louise Michel
Naslov originala: Manifesto Of The Anarchists Prevod: Mile od Umu, maj 2012, kkusiusk.com

anarhisticka-biblioteka.net